

Туркменістан готовий повністю забезпечити Україну газом

Про це заявив Надзвичайний і Повноважний Посол Туркменістану в Україні Нурберди Аманмурадov. «Туркменська сторона готова в будь-який час надати достатній обсяг природного газу для споживачів України. Принцип Туркменістану такий, що ми продаємо природний газ на кордоні. Позиція нашого президента і політика нашої держави полягає в тому, що ми повинні газом поділитися з іншими народами світу. Тому ми добре ставимося до всіх охочих купувати туркменський газ», — зазначив Аманмурадov.

В Україні орудує більше 70 псевдокредитних спілок

Більше сімдесяти псевдокредитних спілок діє в державі. Шахраї пропонують людям позики під низький відсоток, просять клієнтів сплатити «перший внесок», а грошей так і не дають. Як згодом з'ясовують ошукані, такі організації взагалі не мають повноважень надавати кредити, а провадять лише інформаційну діяльність.

400

стільки мільйонів доларів у якості викупу отримали за 2005–2012 роки сомалійські пірати. Про це йдеться в доповіді Світового банку й ООН. Лівову частку грошей одержують ділки, які стоять за піратством, а не самі пірати.

3

Відомості.інфо №45 (685)

7 - 13 листопада 2013 року
<http://www.vidomosti.info/>

Суспільство

Малокомплектні сільські школи «з'їдають» більше 30 млн грн на рік

Нинішня демографічна ситуація в Україні вимагає змін у структурі шкільної освіти. Через низьку народжуваність більше малокомплектних класів. Особливо гостро ця проблема стоїть у сільській місцевості. Загалом в Україні налічується чотири з половиною тисячі малокомплектних шкіл. На Волині таких є 153. Для міських жителів видається незвичним той факт, що у класі може бути не 25–30 учнів, а всього два, через що, приміром, початкові класи змушені навчатися разом на окремих предметах. Чиновники бідкаються: утримання таких шкіл фінансово обтяжливе, тому шукають шляхів переконати селян у доцільності їх закриття. Як насправді живеться малокомплектним школам і які плани щодо них в обласного управління освіти, дізнавалися «Відомості».

За словами заступника начальника обласного управління освіти Юліана Таранчука, на Волині, як і загалом по Україні, втілюється план Міністерства освіти з «укрупнення» шкіл. Так, минулого року припинили свою роботу чотири школи — у селах Кречів Іваничівського району, Борщівка Ковельського, Чмикос Любомльського та у селі Растві, що на Турійщині. Учні цих освітніх закладів переведені у більші школи, до яких добираються шкільним автобусом.

Юліан Віталійович каже, що рішення про закриття школи ухвалюється громадою, та переконує: жодна школа на Волині не була зачинена за забаванкою чиновників, мовляв, усі розуміють, що школа в селі — це не лише осередок освіти, а ще й культура, гуртування селян.

— Однак видатки на утримання малокомплектних шкіл не зменшуються з кількістю учнів, навпаки, через корегувальні коефіцієнти розрахункових формул школи стають фінансово обтяжливими для місцевих бюджетів. Крім того, малокомплектні заклади непривабливі для молодих учителів, а через нестачу кадрів педагоги-пенсіонери змушені викладати учням по кілька предметів, що негативно впливає на якість навчання, — каже Юліан Таранчук.

Щоб не бути голосливим, чиновник назвав цифри. Якщо норматив бюджетного забезпечення одного учня на рік становить 8 тисяч 122 гривні, то мала кількість школярів призводить до того, що ця сума збільшується у кілька разів. Найбільше коштів витрачається у школах Любомльського району, де один учень початкової школи обходиться бюджету в 26,2 тисячі гривень, у Маневичькому районі — 23,6 тис. грн, у Луцькому — 19,6 тис. грн, у Горохівському — 19,4 тис. грн, у школах

Ківерцівщини — 17 тисяч гривень. Видатки на утримання учнів старших класів у сільських школах дещо менші, ніж у початкових класах, але все одно набагато перевищують норматив.

Вартість утримання малокомплектних шкіл у 2012 році сягнула 31,6 мільйона гривень.

— Укрупнення шкіл себе виправдовує. По-перше, діти отримують якісну освіту, а ті кошти, які ми «спалюємо», обігриваючи повітря в порожніх класах, можна вкласти в ремонт сільської дороги, в комп'ютери, автобуси, мультимедійні комплекси, — переконаний пан Таранчук.

Щоб з'ясувати, чим насправді живе малокомплектна школа, «Відомості» навідалися до навчального закладу I ступеня, що в селі Озерце Ківерцівського району. Навчається у ньому шестеро учнів — по два у першому, третьому та четвертому класах. Невеличких класних кімнат усього дві. В приміщенні тепло, чисто, зроблений ремонт. Школярі навіть носять змінне взуття. Примітно, що навіть у такій невеличкій школі учні одягнені у шкільну форму.

Працює у школі всього два вчителі — вони і фізкультуру проведуть на вулиці, й на баяні зіграють, і каліграфії та математиці навчать, ще й покажуть, як на комп'ютері працювати. Вчителька англійської мови зайнята у школі частково, маючи всього дві години. Директор, вона ж і «універсальний» учитель, Валентина Савонюк одразу похизувалася: їхні школярі розумники ще ті — у всіх конкурсах районного рів-

ня посідають призові місця, а троє з чотирьох учнів 3-го та 4-го класів — відмінники.

— Через те, що у класі всього по два учні, йде індивідуальна форма навчання — вчитель встигає приділяти увагу кожній дитині. Протягом одного уроку, приміром, математики школяр відповідає кільканадцять разів. Завдяки цьому учень просто не може щось упустити чи чогось не знати, — розповідає пані Савонюк.

І в 1969-му, коли навчальний заклад уперше відкрив двері для школярів, їх було небагато — всього по дев'ять дітей у класі. Зазвичай мінімальна кількість дітей у школі становила 15 осіб, а от три роки тому почався критичний недобір учнів. За підрахунками директора, школа мала б ще шестеро дітей, які мешкають в Озерці, але їх батьки возять до луцьких навчальних закладів або в Жидичин.

Ведуть у школі статистику, згідно з якою мало кількість учнів слід чекати ще рік, а далі їх щороку більшатице — до восьми, десяти школярів у кожному класі.

Стосовно переведення учнів до Жидичинської школи I–III ступенів, то Валентина Романівна, звісно, проти. Таку ж позицію обрали батьки учнів і навіть сільський голова. І на це у них, за словами директорки, є вагомі причини.

— У травні цього року відділ освіти пропонував нам перевести дітей у Жидичин, їх би забрав шкільний автобус, але громада згоди не дала. Ми спочатку тишилися такою ідеєю, навіть хотіли батьків

переконати, але минуло тільки два місяці з початку навчального року, а обіцяний шкільний автобус уже заправляти нічим, у районного відділу освіти немає грошей на пальне. Тому тепер ми розуміємо, що вчинили правильно, бо моторошно стає лише від думки, що дитина буде добиратися до школи у дощ чи сніг за 12 кілометрів. Я вважаю, що школа, навіть із невеликою кількістю учнів, потрібна у селі, — повідала Валентина Романівна.

Поскаржилися педагоги й на заробітну плату. Кажуть, що цьогоріч кількість годин на трьох учителів незаконно скоротили з 35 до 22.

— Йде грубе порушення Конституції, де чітко говориться, що на кожного учня треба виділяти не менше п'яти вчительських годин. У нас шість учнів, то й годин мало б бути 30. Два вчителі, які працюють у школі постійно, отримують зарплату технічного працівника, — розповідає пані Савонюк.

Однак у Ківерцівському районному відділі освіти «Відомостям» повідомили, що утримання Озерцівської ЗОШ у 2012 році обійшлося у 145 тисяч гривень, 136 із яких — оплата праці, грубо кажучи, троє із половиною працівників школи.

Поцікавилися ми у директорки, чи пропонували їм роботу в разі переведення учнів до школи в Жидичині. Валентина Романівна каже, що пропонували й заробітна плата там була би більшою, проте, запевняє, навіть через це вони з колегою не хочуть покидати рідну школу, мовляв, згодні й надалі працювати на ентузіазмі.

— Державі не треба скаржитися, що таку школу важко утримувати. Хоча й кажуть, що на нас витрачають великі кошти, я підрахувала, що ми в опалювальний сезон витрачаємо 6,5 тисячі гривень на брикет, плюс є витрати на електроенергію. В середньому на місяць нам виділяють 50 Вт електроенергії, ми не завжди її використовуємо, — резюмувала директорка початкової школи.

На прикладі цього навчального закладу припускаємо, що ситуація схожа і в інших 152 малокомплектних школах. Їх громада відстоюватиме до останнього, не задумуючись над тим, у скільки мільйонів «влітає» бюджету утримання таких осередків освіти.

Не залишається нічого, як побажати різкого наповнення класів, бо інакше міністерське «укрупнення» таки торкнеться кожної сільської школи. А беручи до уваги економічну ситуацію в країні та великий скупий бюджет, вочевидь, трапиться це набагато раніше, ніж село масово задзвенить дитячими голосами.

Ірина КОСТЮК

На території військового лісництва незаконно рубали дерева

Фахівці Держфінспекції у Волинській області під час ревізії Луцького військового лісництва ДП «Львівський військовий лісокомбінат» виявили незаконну вирубку дерев на суму 1,2 млн грн. Про це повідомили у прес-службі Держфінспекції.

Так, у жовтні–листопаді 2012 року посадові особи лісництва видавали лісорубні квитки на проведення рубок на землях, які не належать лісництву. Це призвело до незаконної вирубки дерев на загальну суму 1,2 млн грн. Матеріали ревізії передано правоохоронним органам, які розпочали два кримінальних провадження.

Після страшних катувань помер колишній директор спиртзаводу

На Тернопільщині помер директор Новосілівського спиртзаводу Володимир Кривоніс після розбіжного нападу, що стався ще два місяці тому, повідомляє перший заступник голови райдержадміністрації Микола Черевик.

«Володимир Павлович після жорстоких тортур так і не приходив до тями. У лікарню його забрав син. Там і помер Володимир Кривоніс», — сказав заступник голови РДА.

Володимира Кривоніса та його дружину в їхньому будинку невідомо жорстоко катували. Подружжя знайшов водій, який працював у Кривоніса. На тілі у людей були помітні сліди розжареної праски.

Залучення до будівництва доріг приватних інвесторів допоможе вирішити питання їх якості

Вважає віце-прем'єр Олександр Вілкул, про що він розповів у інтерв'ю «Комсомольській правді в Україні».

— На сьогодні можна назвати як мінімум дві проблеми українських доріг. Перша — майже 90% дорожнього полотна побудовано в довоєнний період або в 60–70-х роках, воно розраховане на інше навантаження. Якщо раніше навантаження на вісь було 6,5 тонни, то зараз — 11,5 тонни, при цьому й кількість автомобілів збільшилася в 10 разів. Друга проблема — хронічне недофінансування галузі.

Одне з рішень — залучення для будівництва доріг приватних інвесторів, як це робиться в Європі.

Наприклад, в Європі за останніх 50 років близько 30% доріг побудовано саме за принципом державно-приватного партнерства. І в Росії вже прокладено близько 800 км таких доріг. У нас поки — нуль.

Тому уряд уже визначив шість пілотних проектів, на які будуть оголошені конкурси в першому кварталі наступного року. Один із них — це міська кільцева дорога навколо Києва. За цим проектом уряду вдалося вже підписати меморандум про спільну роботу з ІФС, яка буде презентувати проект світовим інвесторам. Також серед проектів будівництва таких доріг: Краковець — Львів — Броди — Рівне, Щербаківка — Харків — Новомосковськ,

Улянівка — Миколаїв — Херсон — Краснопереконськ — Сімферополь, Одеса — Рені, Запоріжжя — Мелітополь — Джанкой — Сімферополь. Припускаю, що будівництво першої платної дороги розпочнеться в кінці 2015-го — на початку 2016 року.

ПОГОДА

У західних областях 7 листопада хмарно з проясненнями, дрібний дощ. Температура вночі +3...+5°C, вдень +6...+8°C. 8 листопада змінна хмарність, сухо. Вночі +9...+10°C, удень +12...+14°C. 9 листопада змінна хмарність, без опадів. Температура вночі +6...+8°C, вдень +12...+14°C.

У північних регіонах 7 листопада прогноують мінливу хмарність, ітиме невеликий дощ. Температура вночі +5...+7°C, вдень +8...+9°C. 8 листопада буде хмарно, переважно без опадів. Вночі +2...+5°C, вдень +8...+11°C. 9 листопада синоптики прогноують мінливу хмарність, буде сухо. Нічна температура +8...+9°C, денна становитиме +10...+14°C.

У Києві 7 листопада буде похмуро, але сухо. Нічна температура +6...+7°C, денна +7...+8°C. 8

листопада синоптики прогноують змінну хмарність, переважно без опадів. Вночі +3...+8°C, вдень +12...+15°C. 9 листопада буде хмарно з проясненнями, без опадів. Температура вночі +8...+9°C, вдень +10...+14°C.

У східних регіонах 7 листопада хмарно, можливий дощ. Вночі +10...+11°C, вдень +13...+15°C. 8 листопада буде сонячно й сухо. Нічна температура +6...+7°C, вдень +8...+11°C. 9 листопада хмарно з проясненнями, сухо. Вночі +8...+9°C, вдень +12...+14°C.

У південних областях 7 листопада ясно, увечері дощ. Температура вночі +9...+10°C, вдень +12...+14°C. 8 листопада хмарно, але сухо. Вночі +8...+10°C, вдень +13...+16°C. 9 листопада буде сонячно, без опадів. Вночі +11...+12°C, удень +13...+16°C.